

אודות המחברים

ד"ר גלעדה אבישר

חברת סגל במכללה האקדמית בית ברל. מרצה בכירה בחוג לחינוך מיוחד, בחוג לחינוך וגם בתכניות ללימודי תואר שני. חוקרת וכותבת במגוון תחומים העוסקים בהיבטים מערכתיים של יישום שילובם של תלמידים עם מוגבלויות במערכת החינוך הכללית, בתכנון לימודים ותכניות לימודים ובהכשרת מורים ובעלי תפקידים בבית הספר. בנושאים אלה פרסמה ספר ומאמרים בספרים ובכתבי עת שפיטים בעברית ובאנגלית. חברה בוועדות היגוי של ראמ"ה ושל האגף לחינוך מיוחד לפיתוח כלים ותכניות. חברה בוועדות מטעם המל"ג בתחום החינוך וההוראה לבדיקת תכניות לימודים לתואר ראשון ולתואר שני. משמשת כעורכת משנה של כתב העת סחי"ש – סוגיות בחינוך מיוחד ובשילוב.

ד"ר נצן אלמוג

חוקרת וחייה מוגבלות. ראש המיקוד בשילוב והכלה בחוג לחינוך וחברה, הקריה האקדמית אונו. תחום התמחותה הוא סטודנטים עם מוגבלויות וכמסגרת זו פועלת מ-2011 כיועצת למיזם "מהפכה בהשכלה הגבוהה" של קרנות הביטוח הלאומי. מיזם זה הקים ושדרג מרכזי תמיכה לסטודנטים עם מוגבלויות ב-35 קמפוסים של מוסדות השכלה גבוהה מתל חי ועד אילת. בנוסף, חברת הוועד המנהל של בית איזי שפירא. בעבר עבדה במספר תפקידי שטח בגוינט ישראל - מסד נכויות ובהקמת לשכת הממונה על תעסוקת אנשים עם מוגבלות בהסתדרות. הייתה חברה בקבוצת לימודי מוגבלות במכון ואן ליר, שכתבה את המקראה העברית הראשונה בתחום (2016). כותבת טורי דעה בנושאים אלו.

פרופ' אמריטה דיאן בראין (Diane Bryen)

שימשה במשך שנים רבות מרצה וחוקרת במחלקה לחינוך מיוחד באוניברסיטת טמפל (Temple University) במדינת פנסילבניה שבארצות הברית. עמדה במשך עשרים שנה בראש המכון לנכויות התפתחותיות (Institute on Disabilities), המכון חבר ברשת המרכזים האוניברסיטאיים לנכויות בארצות הברית. שימשה בארה"ב בתפקידים כלל-ארציים רבים. פעלה רבות לקידום

שילובם של אנשים עם מוגבלויות בכל מעגלי החיים וזכותה לעיטורים רבים ולציונים לשבח על פעילותה - מאוניברסיטת טמפל, ממועצת העיר פילדלפיה, משלטונות מדינת פנסילבניה ואף מהמשלה הפדראלית האמריקאית. זה כארבעה עשורים היא פעילה במסגרות בינלאומיות בתחומים של תקשורת חלופית ותומכת, חוק ומשפט, אלימות כלפי אנשים עם מוגבלות, חינוך מכיל והנגשה טכנולוגית של תקשורת עבור המתקשים בדיבור. המוטו המרכזי של פעילותה הוא "שותפות מלאה לכולם בכל מעגלי החיים".

פרופ' אמריטוס רוי בראון (Roy Brown)

פרופ' אמריטוס מהאוניברסיטאות הבאות: קלגרי, ויקטוריה - קנדה ואוניברסיטת פלינדרס - אוסטרליה. החל את הקריירה שלו באנגליה בשנות החמישים בתחומים של בריאות וחינוך. מאז מתמקד בהוראה, מחקר ויישום בשטח של תיאוריות והגות. בשנים האחרונות מקדיש את פעילותו לאיכות החיים של אנשים עם מוגבלות ובני משפחותיהם, לאורך כל מעגל החיים. הקים את התכניות ללימודי מוגבלויות באוניברסיטת קלגרי בקנדה ובאוניברסיטת פלינדרס באוסטרליה. מלבד פעילותו הבין לאומית תרם יותר מ-300 מאמרים, פרקים, ספרים, וכן ראינות ברדיו ובטלוויזיה. ספריו תורגמו לשפות רבות. הוא זכה לאיתורים ופרסים רבים ביניהם מעמד של כבוד מאוניברסיטת קלגרי בקנדה ופרס ציון לשבח על הצטיינות בשירות מטעם האגודה הבין לאומית לחקר מוגבלות קוגניטיבית התפתחותית.

אורן דובין, מ"א

מפתח שיטת ה-"ג'ודודי" (JUDODI), שיטת טיפול ייחודית המשתמשת באימוני ג'ודו מותאמים ככלי טיפולי לאוכלוסייה עם מוגבלויות. עוסק מזה שלושה עשורים בג'ודו; בעל חגורה שחורה, מדריך מוסמך ממכון וינגייט, חבר נבחרת ישראל בעבר ואלוף ישראל שלוש פעמים. בעל תואר שני בחינוך מיוחד עם התמחות באוטיות ולקויות התפתחותיות ובעל תעודת הוראה בחינוך מיוחד. בשנת 2014 ערך מחקר חלוצי אשר בחן את תרומת אימוני ג'ודו מותאמים לבוגרים צעירים עם אוטיות בתפקוד נמוך ובינוני. כיום, מנכ"ל ומייסד החברה "ג'ודודי בע"מ", המתמחה בג'ודו טיפולי לאוכלוסיות מיוחדות ומעביר הדרכות בתחום הטיפול שייצר לצוותי חינוך מיוחד ברחבי הארץ.

אביבית וגמן שינגרוס, מ"א

מרצה ומדריכת אנשי מקצוע והורים, יועצת בתחום המיניות והמוגבלות, פעילה במנהיגות ומדיניות בחינוך. משנת 2012 מייסדת ומנהלת את מרכז 'לאורך הדרך' השייך לחברת א.ד.נ.מ- מרכז בפריסה ארצית לייעוץ טיפול, חינוך והכשרה בתחום הרגשי והמיני. המרכז מתמחה במתן שרות לאנשים עם מוגבלויות, בני משפחתם ואנשי המקצוע המלווים אותם. מפעילה במסגרת המרכז תוכניות לימוד לטיפול וייעוץ מיני לאנשים עם מוגבלות, כמו גם ייעוץ במצבי חולי זקנה. יזמה תוכנית להדרכת הורים לילדים עם מוגבלות בשיתוף היחידה ללימודי המשך של הפקולטה לרווחה ובריאות באוניברסיטת חיפה. פעילה לטובת קידום זכויות שוויוניות בתחומים: מיניות, ביטחון ומוגנות והשכלה של אנשים עם מוגבלות.

ד"ר דליה זק"ש

מרצה בכירה, אמריטוס, החוג לריפוי בעיסוק, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, באוניברסיטת חיפה. תחומי העניין והמחקר העיקריים שלה הם: צדק עיסוקי והקשרו לרווחה ובריאות של א/נשים ממגוון קבוצות, תרבויות ומוגבלויות; שילוב והכללה של א/נשים עם מוגבלות בפעילויות החיים במרחב האישי והציבורי; שילוב סטודנטים/יות עם מוגבלות בהשכלה הגבוהה. לאחרונה סיימה יחד עם קבוצת חוקרות מאוניברסיטת חיפה מחקר הערכה של מיזם קרנות הביטוח הלאומי "מהפכה בהשכלה הגבוהה". חברה בוועדת ההיגוי של מיזם "נשים עם וללא מוגבלות ופמיניזם" בארגון "אשה לאשה", מרכז פמיניסטי חיפה ובמחקר בתחום.

ד"ר מאיר חובב

בעל תואר שני ושלישי מאוניברסיטת TUFTS בבוסטון בארצות הברית. כיהן במשרד העבודה והרווחה: כמנהל שירות המבחן לנוער, מנהל האגף לטיפול באדם המפגר (כיום מ.ש.ה) וכן ניהל את האגף לשירותי תקוה. הוא פעל וממשיך לפעול בעמותות: צעד קדימה, אלווין, צ'יימס ושק"ל. פרסם מאמרים רבים ושותף בספרים בנושאים הבאים: טיפול ושיקום של אנשים עם מוגבלויות, טיפול ושיקום עוברי חוק קטינים ובוגרים וניהול שירותי רווחה ועמותות.

ד"ר דליה טל

מרצה במכללת לוינסקי, מכללת חמדת הדרום ואוניברסיטת בר אילן. מרכזת תואר שני בחוג לחינוך מיוחד במגמה למוגבלות שכלית התפתחותית. חוקרת את התחומים הבאים: תכנון לימודים ותכניות לימודים בחינוך מיוחד בכל שכבות הגיל, עבודת צוות רב-מקצועי במסגרות לחינוך מיוחד ותהליכי הוראה לתלמידים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בכל שלבי הגיל כולל מסגרות על-תיכוניות. עד 2012 עבדה כמשך 17 שנים באגף לחינוך מיוחד במשרד החינוך, כממונה על התכנון הפדגוגי ועל תלמידים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. תפקידיה הנוספים במערכת החינוך כללו: הדרכה של קלינאי תקשורת וניהול בית ספר לחינוך מיוחד. פרסמה מאמרים וחוברות הדרכה בתחומי התמחותה.

ד"ר יונת יבזורי

מרפאה בעיסוק, חוקרת ומפתחת במסגרת אוניברסיטת חיפה, תכניות מעבר מבית הספר לחיים בקהילה בהתמקדות על השתלבות בעולם העבודה עבור בני נוער עם מוגבלות ובני נוער בסיכון. לצד זאת, מרצה בחוג לחינוך מיוחד במכללה האקדמית לחינוך אורנים וכן מובילה את תחום הריפוי בעיסוק במערכת החינוך באגף לחינוך מיוחד. עבודתה בכל המסגרות נעשית מתוך אמונה בקשרים רחבים בין מקצועות החינוך והבריאות על בסיס הפילוסופיה ההומניסטית, תפיסות הבריאות של ארגון הבריאות העולמי ותפיסות לימודי מוגבלות.

מיכה ליבנה

קולנוען ואיש חינוך, בוגר בית הספר לקולנוע בית צבי. מאז 1984 צילם, הפיק, ערך וביים סרטים דוקומנטריים רבים ביניהם: "מסע הבחירות של מאיר אריאל" (צילום ועריכה), "שירת הגליל" (צילום), "סיפור על ילד אחר" (בימוי וצילום), "סיפור סגור" (הפקה ובימוי). משנת 2006 מרצה ומקיים סדנאות לחינוך והעצמה בעזרת קולנוע במכללת אורנים ובסמינר הקיבוצים. הקים והנחה סדנאות IDOCU - להעצמה בעזרת קולנוע אישי. הקים קבוצת תקשורת של אנשים עם CP במרכז כוכב בכפר ורדים והפיק איתם תוכניות טלוויזיה וסרטים קצרים במשך 13 שנים. למעלה מ-10 שנים מנחה ומוביל סדנת תקשורת בכפר תקוה שכל חבריה הם אנשים עם מוגבלויות.

פרופ' בתיה הפציבה ליפשיץ

פרופ' חבר בבית הספר לחינוך, אוניברסיטת בר אילן. ראש ההתמחות לתואר שני בחינוך מיוחד - מוגבלות שכלית, ראש הקתדרה לחקר וקידום כושר ההשתנות ע"ש מצ'דאו ופרויקט "עוצמות" וראש מרכז בייקר לחקר וקידום תינוקות וילדים עם מוגבלות שכלית. תחומי המחקר: א. טרג'קטורים של אינטליגנציה וזיכרון באוכלוסייה עם מוגבלות שכלית לאורך מעגל החיים; ב. תאוריית ה"גיל המפצה" - שיפור היכולות הקוגניטיביות של אנשים עם מש"ה בגיל מבוגר; ג. חינוך גבוה PSE - באוכלוסייה עם מוגבלות שכלית, היבטים קוגניטיביים וחברתיים; ד. זקנה באוכלוסייה עם מוגבלות שכלית: מאפיינים ודרכי התערבות; ה. שפה בקרב ילדים עם מוגבלות שכלית.

דר' שושנה ניסים

מרכזת את פרויקט "עוצמות" במסגרת המסלול להתמחות במוגבלות שכלית לתואר שני בבית ספר לחינוך באוניברסיטת בר אילן. מרצה, מתמחה בפישוט לשוני והנגשת חומר אקדמי לאנשים עם מוגבלות שכלית. חוקרת סטודנטים עם מוגבלות שכלית ותהליכי הוראה ולמידה שלהם באקדמיה. פרסמה מאמרים בתחום התמחותה. ניהלה במשך 17 שנה בית הספר לחינוך מיוחד לתלמידים עם מוגבלות שכלית התפתחותית וחיטה לבוגרים (21-18) עם שיתוק מוחי ועבדה בהוראה בבית ספר.

ד"ר רן נוימן

ד"ר לחינוך מיוחד ועובד סוציאלי קליני. בוגר בית הספר לפסיכותרפיה אינטגרטיבית. חבר סגל במכללה האקדמית צפת. מרצה בחוג לעבודה סוציאלית ובחוג ללימודים רב תחומיים - חינוך מיוחד ופסיכולוגיה. מנהל את מרכז הידע והמחקר של כפר תקוה. מתמקד במחקריו ופרסומיו בזוגיות של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ובפיתוח גישות להתייחסות ותמיכה בבוגרים עם מוגבלויות, בהתבסס על הפילוסופיה החינוכית הומניסטית. מתלווה לחייהם של בוגרים עם מוגבלויות כחבר בצוות המנהל וכאחראי על מערך הדיור הקהילתי של 'כפר תקוה' (בית וקהילה עבור בוגרים עם מוגבלויות).

ערן נתן

דרמה תרפיסט, מטפל בקול ובתנועה ומדריך מוסמך. בעל ניסיון בטיפול במבוגרים עם מוגבלויות, ילדים ונוער עם קשיים רגשיים ומבקשי מקלט. מרכז את היחידה לטיפול רגשי בכפר תקוה- קהילה לאנשים עם מוגבלויות. במקביל, משמש רכז תחום ההתנדבות בכפר ומלווה מקצועית קבוצת מתנדבים מגרמניה ובני שנת שירות ישראלים. חבר בצוות הניהול של כפר תקוה. בשנים האחרונות, עוסק בהקמה של מיזמי יצירה ותרכות כגשר המחבר בין אוכלוסיות מוחלשות לבין הקהילה הרגילה.

פרופ' אמריטה ארזה צ'רצ'מן

פרופסור אמריטה בפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים בטכניון. פסיכולוגית סביבתית- בתחום העוסק בקשר ההדדי בין ההתנהגות והעמדות של אנשים לבין סביבתם הפיזית-חברתית. קיבלה את אות יקיר התכנון מאיגוד המתכננים בישראל ופרס על הישגי קריירה מ- EDRA (הארגון הצפון אמריקאי של התחום), עבור תרומתה להוראה, למדע ולאנושות. כיהנה כחברה בוועדה של משרד התמ"ת - ועדת המקצוע לעניין מורשים לנגישות מתו"ס, בשנת 2007-2008. חברה במועצה הארצית לתכנון ולכניה וחברה בהנהלה של רשות נחל הקישון.

ד"ר מיכל טנא רינדה

מרפאה בעיסוק ומורשה לנגישות השירות, בעלת הכשרה בהנגשה קוגניטיבית. מרצה וחוקרת בקריה האקדמית אונו, בחוג לריפוי בעיסוק ובחוג לחינוך. יועצת תחום בריאות הנפש לנציבות שוויון זכויות אנשים עם מוגבלות, משרד המשפטים. ממיסדות המכון הישראלי להנגשה קוגניטיבית ויועצת בתחום. מעניקה ייעוץ, הדרכה וליווי לתהליכי הנגשה קוגניטיבית ועיצוב סביבות מקדמות.

פרופ' אמריטה שונית רייטר

הייתה חברת סגל בחוג לחינוך מיוחד, הפקולטה לחינוך באוניברסיטת חיפה מאז שנת 1976 ועד יציאתה לגמלאות בשנת 2013. בעבודתה האקדמית תורמת ליישום התפיסה ההומניסטית, ומושג איכות החיים המשתמע ממנה,

לחינוך המיוחד ולשיקום בישראל. פתחה מודל חינוכי בשם 'מעגל ההפנמה', המהווה בסיס לתוכנית אב לחינוך המיוחד ומיושם כיום גם בחינוך הרגיל. בנוסף, יזמה את כתב העת סחי"ש - סוגיות בחינוך מיוחד ובשילוב, והייתה העורכת הראשית של כתב העת עד יציאתה לגמלאות. בשנים האחרונות, משמשת כיועצת אקדמית של המרכז לידע ומחקר בכפר תקווה, בית ומקום לאנשים מיוחדים, טבעון.

אלון רם

פסיכולוג חינוכי מתמחה. מתמקד ביעוץ וטיפול בילדים, הורים ואנשי חינוך ודוגל בשילוב אומנות ויצירה בתהליכים תרפויטיים. למד שלוש שנים ב-"רימון-בית ספר למוזיקה" במסלול הלחנה, עיבוד ופסנתר. משנת 2016 משמש כמנהל המקצועי של "עמותת אימאג'ן - העצמה במוזיקה" ואחראי על תחום הכשרות, הדרכות ופיתוח מוצרים פדגוגיים מוזיקליים המקדמים הכלה. מפתח ומנהל "הרכב מוזיקלי מכיל" - פרויקט קהילתי המיועד לאנשים עם ובלי מוגבלויות (זוכה שני פרסים בינלאומיים בחינוך בכנס "Reimagine Education", לונדון, 2019).

איל שחל

יליד 2001. מוגדר כאוטיסט בתפקוד נמוך, עם בעיות מולדות כגון דיספרקסיה והיפוטוניה. התחנך בחינוך ביתי מגיל בית הספר היסודי, תלמיד לתואר ראשון בתולדות האמנות ומשפט ציבורי באוניברסיטה הפתוחה. צייר, שמאחריו שתי תערוכות, משורר, ופעיל חברתי. טוריו ומאמריו פורסמו בכמות שונות.

ד"ר רונית שלו

חוקרת, מרצה ומטפלת בתחום האבל והשכול. יו"ר שותפה של הפורום הבין-משרדי בתחום של אבל ושכול בישראל, עמיתת מחקר במרכז הבינלאומי לחקר אובדן שכול וחוסן נפשי באוניברסיטת חיפה, מטפלת גוף נפש ביחידה לבריאות הנפש ילד ונוער בבית החולים העמק. חברה בצוות של מרכז שילוב ושותפה ומנחה מקצועית להקמת המיזם "ממעמקים" ללווי מרחוק למשפחות שכולות.